

**PROGRAM PROFILAKTYKI
W GIMNAZJUM IM. POLSKICH OLIMPIJCZYKÓW
W KRASZEWICACH**

Rok szkolny 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016

1. Wstęp.

Program profilaktyki przeznaczony jest dla uczniów klas I-III Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków w Kraszewicach.

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska. Tworzy spójną całość z Programem Wychowawczym Szkoły.

Program przewidziany jest do realizacji na trzy lata, począwszy od roku szkolnego 2013/2014. Opracowany program sporządzony został o aktualne przepisy prawa oświatowego.

2. Diagnoza problemów występujących w społeczności szkolnej,

Diagnozę zachowań problemowych przeprowadzono na podstawie rozmów, obserwacji oraz ankiet dla uczniów.

Badaniem ankietowym objęto 120 – osobową grupę uczniów kl. I-III.

Przeprowadzona analiza wykazała, że największymi problemami w szkole są:

- niska kultura osobista uczniów,
- palenie papierosów,
- brak umiejętności racjonalnego wykorzystania czasu wolnego,
- odosobnione przypadki stosowania przemocy,
- wagary i niska frekwencja.

3. Założenia programu

a) Profilaktyka, rozumiana jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określonych jako przejawy patologii życia społecznego, jako system działań wzmacniających, realizowana jest w ramach godzin wychowawczych, godzin biologii, chemii, plastyki wych-fizycznego w postaci różnych odrębnych zajęć profilaktyczno – edukacyjnych.

b) Tworzenie programu zostało poprzedzone diagnozą potrzeb naszych uczniów, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia.

c) Profilaktyka powinna koncentrować się na wzmacnianiu czynników chroniących:

- rozwijanie zainteresowań uczniów,
- wspomaganie rozwoju moralnego uczniów,
- stworzenie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych; Kół zainteresowań, zespołów sportowych, zespołów muzycznych,
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.

d) Działalność profilaktyczna szkoły pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym.

Aby profilaktyka odniosła właściwy skutek, szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- placówki kulturalno- oświatowe
 - ✓ Biblioteka publiczna,
 - ✓ Filharmonia Kaliska,
 - ✓ Kino Piast w Ostrzeszowie.

- placówki oświatowo-opiekuńcze
 - ✓ poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
 - ✓ gminny ośrodek pomocy społecznej,
 - ✓ gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych

(pomoc uczniom przejawiającym trudności w zachowaniu i nauce, pomoc dzieciom z rodzin uzależnionych i patologicznych, udzielanie pomocy rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, udział w prelekcjach organizowanych przez psychologów, pedagogów, terapeutów).

- wymiar sprawiedliwości:
 - ✓ współpraca z kuratorem,
 - ✓ udział w zajęciach prowadzonych przez policję na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości.

- Regionalne Centrum Profilaktyki Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Rogoźnie.

4. Cele programu

- ❖ Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły,
- ❖ Stworzenie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń,
- ❖ Opracowanie bieżącego algorytmu działań dopasowanego do określonych przypadków występowania zdarzeń przestępczych na terenie placówki,
- ❖ Zapobieganie poprzez odpowiednia działalność profilaktyczną takim uzależnieniom jak: alkoholizm, narkomania, nikotynizm; informowanie o zagrożeniach, m.in. HIV i AIDS,
- ❖ Promocja zdrowego stylu życia,
- ❖ Kształtowanie właściwego zachowania uczniów,

- ❖ Utrwalenie postaw i zachowań warunkujących prawidłowy rozwój, zmiana obiegowych przekonań na temat stosowania środków psychoaktywnych.

5. Cele szczegółowe

Adresaci działań profilaktycznych zdobędą należną wiedzę i umiejętności w trakcie realizacji programu.

a) Uczniowie:

- nabywają praktyczne umiejętności umożliwiające samostanowienie i obronę własnych praw, ze szczególnym uwzględnieniem asertywności,
- nauczyciele integrują społeczność szkolną oraz stwarzają system wsparcia dla młodzieży, który promowałby działania związane ze zdrowym stylem życia,
- uczniowie posiadają umiejętność podejmowania i realizacji własnych pomysłów oraz trenowania samodzielności,
- uczniowie zdobywają umiejętność efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,
- uczniowie potrafią budować pozytywny obraz własnej osoby,
- uczniowie pogłębiają i wzmacniają system wsparcia, tj.: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość,
- uczniowie zdobywają wiedzę i nabywają umiejętność zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego;

b) Rodzice:

- pedagog szkolny i wychowawcy klas organizują spotkania ze specjalistami, na których:
 - poznają motywy sięgania młodzieży po środki uzależniające,
 - uzyskują rzetelne informacje i zdobywają wiedzę o uzależnieniach i ich wpływie na funkcjonowanie organizmu,
 - poznają możliwości rozpoznawania, czy ich dziecko zażywa środki psychoaktywne,
 - poznają możliwości i miejsca pomocy dla osób uzależnionych.
 - są wspomagani przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w procesie wychowania dzieci.

c) Nauczyciele:

- stanowią przykład dla uczniów,
- potrafią rozpoznawać wczesne objawy uzależnienia,
- poznają sposoby interwencji w sytuacjach spożywania przez uczniów alkoholu przez uczniów alkoholu czy zażywania narkotyków,
- potrafią postępować w kontaktach z uczniami w taki sposób, aby nie wyzwałać w nich złości, przekory i bezradności.

6. Treści programu profilaktyki ze wskazaniem adresata

a) Uczniowie:

- urzeczywistnienie wartości i przestrzeganie norm społecznych,
- uczenie najważniejszych umiejętności psychologicznych i społecznych,
- rozwijanie umiejętności prowadzenia zdrowego trybu życia,
- motywowanie do podejmowania osobistych wyborów i postanowień,
- uczenie akceptowanych społecznie sposobów spędzania czasu wolnego,
- przekazanie rzetelnej i aktywnej wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych.

b) Rodzice:

- podnoszenie wiedzy i umiejętności wychowawczych rodziców,
- współudział rodziców w określeniu kierunków działań profilaktycznych,
- współudział rodziców przy rozwiązywaniu konfliktów pomiędzy uczniami,
- pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dziecka.

c) Nauczyciele:

- prezentowanie prawidłowych wzorców zachowań przez nauczycieli,
- podnoszenie wiedzy i doskonalenie kompetencji wychowawczych nauczycieli,
- rozwijanie umiejętności dobrej współpracy na linii nauczyciel – rodzice,
- wyciąganie odpowiednich konsekwencji przez nauczycieli wobec nieprawidłowych zachowań uczniów.

7. Strategie i metody realizacji programu profilaktyki

a) Strategie informacyjne (metody):

- pogadanka podczas lekcji,
- spotkanie ze specjalista,
- wycieczka tematyczna,
- prezentacja teatralna i parateatralna itp.

b) Strategie edukacyjne (metody):

- realizacja znanych programów edukacyjnych,
- krąg uczuć,
- rysunki,
- przedstawienia,
- dyskusja, burza mózgów,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- praca w małych grupach,
- happeningi,
- uroczystości,

c) Strategie działań alternatywnych (metody):

- koła zainteresowań,
- wycieczki,
- festyny,
- zajęcia i zawody sportowe itp.

d) Strategie interwencyjne (metody):

- Interwencja w środowisku domowym ucznia prowadzona przez upoważnione osoby lub instytucje,
- Interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- Interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę),
- Pomoc psychologiczna, pedagogiczna (prowadzona przez specjalistę),
- Terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez specjalistę).

8. Osoby odpowiedzialne za realizację

- dyrektor szkoły,
- wychowawcy klas,
- nauczyciele pozostałych przedmiotów,
- pedagog szkolny,
- rodzice,
- pielęgniarka szkolna.

9. Ewaluacja programu

- ankieta ewaluacyjna skierowana do uczniów,
- obserwacje,
- wywiad środowiskowy,
- rozmowy wychowawcze,
- opinie uczniów i rodziców,
- analiza dokumentów szkoły.

10. Spodziewane efekty

- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w szkole,
- utrwalenie zachowań asertywnych,
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu, TV,
- prawidłowe reakcje w sytuacji zagrożenia,
- sukcesy uczniów w szkole.

Realizacja zagadnień na poszczególnych przedmiotach

Treści	Klasa	Przedmiot
1. Higiena osobista i otoczenia: <ul style="list-style-type: none"> • zasady pielęgnowania skóry • hałas • nadmierne nasłonecznienie 	I – III	Godzina do dyspozycji Wychowawcy, biologia, Fizyka, plastyka
2. Bezpieczeństwo i pierwsza pomoc: <ul style="list-style-type: none"> • przepisy bezpieczeństwa w domu, szkole i miejscu publicznym, • pierwsza pomoc w najczęstszych sytuacjach zagrożenia życia. 	I–III II	Godzina do dyspozycji wychowawcy, wych. Fizyczne
3. Żywność i żywienie: <ul style="list-style-type: none"> • skład żywności, • układanie jadłospisów, ich różnice ze względu na stan zdrowia, wiek, rodzaj wykonywanej pracy, • higiena produkcji i przechowywania żywności, • reklama żywności, 	I,III I,III III I-III	g.d.d.w., chemia biologia g.d.d.w. informatyka
4. Aktywność ruchowa i umysłowa: <ul style="list-style-type: none"> • aktywność ruchowa w różnych okresach życia i stanach zdrowia, • wypoczynek bierny i czynny, • Jak się uczyć, sposoby efektywnego uczenia się, • zapobieganie trudności w uczeniu się, • spędzanie i organizacja czasu wolnego 	II I-III I I-III	Biologia, g.d.d.w. g.d.d.w. g.d.d.w. g.d.d.w.
5. Zachowania sprzyjające i zagrażające zdrowiu – podejmowanie odpowiednich wyborów, korzystanie z pomocy służby zdrowia	II – III	Wych.fizyczne, g.d.d.w.
6. Poczucie własnej wartości, dawanie i przyjmowanie wsparcia, asertywność, emocje	I – III	g.d.d.w.
7. Przyczyny i skutki używania substancji psychoaktywnych	I –III	g.d.d.w., biologia, wych. Fizyczne, chemia
8. Formy pomocy dla osób eksperymentujących i uzależnionych. Sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych	I –III	g.d.d.w.
9. Przeciwdziałanie agresji: <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postaw prospołecznych uczniów, • zapewnienie bezpieczeństwa w szkole, • integracja zespołów klasowych, • nauka rozwiązywania konfliktów, • jak zapobiegać stresowi 	I – III	g.d.d.w.
10. Kultura osobista: <ul style="list-style-type: none"> • propagowanie kulturalnych sposobów 	I – III	g.d.d.w., wszystkie

komunikowania się, • walka z wulgaryzmami		przedmioty
11. Wagary i niska frekwencja: • procedury dotyczące obowiązku szkolnego, • konsekwencje opuszczania zajęć, • sukces szkolny	I – III	g.d.d.w., wszystkie przedmioty.

Realizacja zagadnień będzie również realizowana na turnusie profilaktycznym w Regionalnym Centrum Profilaktyki Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w Rogoźnie.

Program Profilaktyki został przedstawiony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu

..... i zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady

Pedagogicznej nr

oraz Radzie Rodziców w dniu i zatwierdzony Uchwałą Rady

Rodziców nr

Przewodniczący Rady Pedagogicznej:

Przewodniczący Rady Rodziców :